KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 49.785/3
VAN 21 JUNI 2011

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

DE RAAD VAN STATE, afdeling Wetgeving, derde kamer, op 31 mei 2011 door de Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie verzocht haar, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering "tot bepaling van de nadere regelen voor de opvolging van de realisatie van het bindend sociaal objectief en tot bepaling van de methodologie en de criteria voor de uitvoering van een tweejaarlijkse voortgangstoets", heeft het volgende advies gegeven:

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

* *

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit strekt ertoe de nadere regelen vast te stellen voor de opvolging en de realisatie van het bindend sociaal objectief en tot bepaling van de methodologie en de criteria voor de uitvoering van de tweejaarlijkse voortgangstoets. Het bevat bepalingen met betrekking tot de opvolging van de realisatie van het bindend sociaal objectief van een gemeente, alsook van de voortgangstoets over de realisatie ervan (hoofdstukken 2 en 3 van het ontworpen besluit). Tevens wordt geregeld hoe wordt vastgesteld of het bindend sociaal objectief van een gemeente bereikt wordt, hetzij op initiatief van het departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed, hetzij op initiatief van de betrokken gemeente (hoofdstuk 4 van het ontworpen besluit).

3.1. De rechtsgrond voor het ontworpen besluit wordt in beginsel geboden door artikel 22*bis*, § 2, van het decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode (hierna: de Vlaamse Wooncode). Bij deze bepaling wordt de Vlaamse Regering gemachtigd om de methodologie en de criteria te bepalen aan de hand waarvan de voortgangstoets wordt uitgevoerd over de implementatie van het bindend sociaal objectief, bedoeld in artikel 4.1.2 van het decreet van 27 maart 2009 betreffende het grond- en pandenbeleid.

Het laat zich aanzien dat deze bepaling eerlang gewijzigd zal worden bij artikel 4 van het thans nog in ontwerpvorm verkerende decreet houdende wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 27 maart 2009 betreffende het grond- en pandenbeleid en van diverse bepalingen van andere decreten die betrekking hebben op het grond- en pandenbeleid, waarover de Raad van State, afdeling Wetgeving, op 10 mei 2011 advies 49.559/3 heeft gegeven. Een aantal bepalingen van het ontworpen besluit waarvoor die wijzigingen gevolgen hebben, treden eerst in werking op de datum waarop die toekomstige decretale wijziging in werking zal treden (zie artikel 40 van het ontwerp). In die omstandigheden kan worden gebillijkt dat, in afwijking

van het beginsel dat enkel advies wordt gegeven over ontwerpen van besluit waarvan de rechtsgrond vaststaat, het ontworpen besluit alsnog wordt onderzocht.

3.2. Als rechtsgrond voor de artikelen 2 en 3 van het ontworpen besluit, die betrekking hebben op het sociaal woningaanbod, kan geen uitdrukkelijke delegatiebepaling worden ingeroepen. Dat artikel kan evenwel worden gesteund op de algemene uitvoeringsbevoegdheid, bedoeld in artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gelezen in samenhang met artikel 22, § 1, van de Vlaamse Wooncode. Op grond van die laatste bepaling houdt de Vlaamse Regering bij de planning van de investeringen voor de sociale huisvesting rekening met de objectieven inzake het sociaal woningaanbod.

3.3. De artikelen 19 en 20 van het ontworpen besluit hebben betrekking op de beoordeling of de gemeente kan worden geacht voldoende inspanningen geleverd te hebben om het bindend sociaal objectief te bereiken. Daarvoor dient de gemeente aan te tonen dat voor ten minste vier van de tien in artikel 19, § 1, tweede lid, vermelde prestatievelden een “minimaal vereist uitvoeringsniveau” wordt bereikt. De vraag rijst of de ontworpen regeling spoort met artikel 22*bis*, § 2, van de Vlaamse Wooncode. Naar luid van die bepaling dient immers “het niet of onregelmatig aanwenden van de instrumentaria, vermeld in boek 4 van het decreet van 27 maart 2009 betreffende het grond- en pandenbeleid” in elk geval een beoordelingsgrond te vormen. De gemachtigde verklaarde dienaangaande het volgende:

> “In het kader van de uitvoering van de voortgangstoets wordt aan gemeenten die voorlopig onderverdeeld worden in categorie 2, gevraagd om aan te tonen dat zij voor minstens 4 van de 10 voorziene prestatievelden het minimale uitvoeringsniveau bereikt hebben. De instrumenten, vermeld in het boek 4 van het decreet, zitten volledig vervat in de 10 prestatievelden. Als de Raad van State van oordeel is dat met die werkwijze niet gegarandeerd kan worden dat gemeenten die de instrumentaria van boek 4 niet of onregelmatig aanwenden ‘kennelijk onvoldoende inspanningen leveren om het bindend sociaal objectief te bereiken’, zal er gezocht worden naar een formulering die het niet of onregelmatig aanwenden van de instrumenten van boek 4 als een minimumvoorwaarde beschouwt voor de beslissing om een gemeente onder te brengen in categorie 2b.”

Er kan worden aangenomen dat de tien prestatievelden bedoeld in het ontworpen artikel 19, § 1, tweede lid, verband houden met de maatregelen betreffende betaalbaar wonen die voorkomen in boek 4 van het decreet van 27 maart 2009 betreffende het grond- en pandenbeleid. Aangezien de ontworpen bepaling evenwel tot gevolg kan hebben dat met een meerderheid van de instrumentaria, bedoeld in boek 4 van het decreet van 27 maart 2009 geen rekening hoeft te worden gehouden bij de beoordeling of een gemeente voldoende inspanningen heeft geleverd om het bindend sociaal objectief te bereiken, staat de ontworpen bepaling op gespannen voet met

artikel 22*bis*, § 2, van de Vlaamse Wooncode, waaruit lijkt te moeten worden afgeleid dat een globale beoordeling van deze instrumentaria vereist is. Artikel 19, § 1, van het ontworpen besluit dient te worden aangepast zodat deze globale beoordeling wordt gewaarborgd.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

4. Gelet op hetgeen zo-even werd opgemerkt omtrent de rechtsgrond voor de artikelen 2 en 3 van het ontworpen besluit, dient er vóór het huidige eerste lid (dat het tweede lid wordt) een nieuw lid te worden ingevoegd, waarin wordt verwezen naar artikel 20 van de voornoemde bijzondere wet van 8 augustus 1980.

5. Om dezelfde reden moet het huidige eerste lid (dat het tweede lid wordt) aangevuld worden met een verwijzing naar artikel 22, § 1, van de Vlaamse Wooncode.

Artikel 18

6. In artikel 18, § 1, tweede lid, van het ontwerp schrijve men “vermeld *in de artikelen* 6 en 7”. Overigens moet ook in het eerste lid van dezelfde paragraaf “*de artikelen* 15, 16 en 17” worden geschreven.

Artikel 26

7. In artikel 26, § 1, eerste en tweede lid, van het ontwerp schrijve men telkens “vermeld in *de artikelen* 23, 24 en 25”, respectievelijk “vermeld *in de artikelen* 6 en 7”.

Artikel 32

8. In artikel 32, tweede lid, van het ontwerp schrijve men “vermeld *in* artikel 14”.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	J. SMETS,	staatsraad, voorzitter,
	B. SEUTIN, J. VAN NIEUWENHOVE,	staatsraden,
	J. VELAERS,	assessor van de afdeling Wetgeving,
Mevrouw	G. VERBERCKMOES,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de Heer F. VANNESTE, auditeur.

DE GRIFFIER DE VOORZITTER

G. VERBERCKMOES J. SMETS